

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסייעוד / قسم التمريض / ע"ש צ'ריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

שם קורס: מצבי טראומה ופוסט טראומה – היבטים נפשיים

מס' קורס: 290.2743

שם מרצה: ד"ר גילי פלג

שנה"ל תשע"ו, 2015-2016

היקף שעות: 2 ש"ש

היקף נקודות זכות: 2

תנאי קדם: אין

שעות קבלה: בתיאום מראש ביום הלימוד.

דוא"ל: gillypel@bezeqint.net

מטרת הקורס:

- הקניית ידע תיאורטי וקליני בנושא הטראומה הנפשית והחשיפה ללחץ קיצוני.
- הגדלת המיומנויות המקצועיות של איש הטיפול במפגשו עם נפגעי טראומה.
- הרחבת המודעות העצמית של איש הטיפול באשר לנושא הטראומה והפוסט טראומה.

דרישות הקורס:

- קריאת חומר ביבליוגרפי.
- החומר המצויין בסילבוס כקריאה נילוות, משמעו, שהוא מלווה את החומר הנלמד בכיתה. החומר המצויין כקריאה עצמאית, אינו נלמד בכיתה באופן מלא והינו **חומר חובה לבחינה**.
- נוכחות חובה בשיעורים. במהלך הקורס מוצגים סרטונים המהווים חלק מהחומר הנלמד והנבחן בבחינת הסיכום.
- הגשת תרגילים במהלך הקורס. ללא הגשת התרגילים לא ניתן להשתתף בבחינה המסכמת.

הציון הסופי בקורס יורכב מ: 100% מבחן מסכם.

באיחולי למידה מעשירה ופורייה!

פירוט נושאי הקורס וקריאה נלווית:

אירועי חיים מלחיצים, אירועים טראומטיים, טראומה, טראומה ממוקדת.
קריאה נלווית:

- American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders DSM- V*. "A.S.R.(Acute stress Reaction)"; "A.S.D. (Acute stress Disorder)"; "P.T.S.D. (Post Traumatic Stress Disorder)". Washington DC: APA.
- נוי, ש. (2000). מצבי לחץ טראומטיים. פרק ראשון: הטראומה וגורמיה, עמ' 59-23. ירושלים: שוקן.

תגובה פוסט טראומטית A.S.D. הפרעת דחק אקוטית P.T.S.D.
קריאה נלווית:

- הרמן-לואיס, ג. (1992). טראומה והחלמה. פרק שני: אימה, עמ' 50-70; פרק שלישי: ניתוק, 71-96. תל אביב: עם עובד.

מאפייני טראומה ממושכת. תסמונת הטראומה הכרונית.
קריאה נלווית:

- הרמן-לואיס, ג. (1992). טראומה והחלמה. פרק רביעי: שבי, עמ' 97-120. תל אביב: עם עובד.

תגובת דחק אקוטית: תגובת קרב.
קריאה נלווית:

- נוימן, מ. (1995). פרק יג': המצבים הנפשיים התגובתיים, תגובת הקרב. בתוך: ח. מוניץ (עורך), פרקים נבחרים בפסיכיאטריה (עמ' 275-282). תל אביב: פפירוס.

החברה הישראלית על רקע הטרור.
קריאה נלווית:

- תובל-משיח, ר., שלו, א. (2005). אפידמיולוגיה של תגובות נפשיות בקרב מבוגרים לפיגועי הטרור בישראל. בתוך: א. זומר וא. בליך (עורכים), בריאות הנפש בצל הטרור: הניסיון הישראלי (פרק 2, עמ' 54-29). תל אביב: הוצאת רמות-אוניברסיטת תל-אביב.

טראומה על רקע פציעה גופנית

קריאה עצמאית:

- קליין, א., אידר, נ. קורן, ד. (2005). "הפצעים עברו, הטראומה לא": תגובות פוסט-טראומטיות בעקבות פציעה גופנית, וההשלכות לגבי התערבות. בתוך: א. זומר וא. בליך (עורכים), *בריאות הנפש בצל הטרור: הניסיון הישראלי* (פרק 6, עמ' 131-155). תל אביב: הוצאת רמות-אוניברסיטת תל-אביב.

טראומה מורכבת: התעללות בילדים.

קריאה נילוות:

- הרמן-לואיס, ג. (1992). *טראומה והחלמה*. פרק חמישי: התעללות בילדים, עמ' 121-143. תל אביב: עם עובד.

קריאה עצמאית:

- בר-גיא, נ. (2001). השפעותיה של התעללות בשנות הילדות על פסיכופתולוגיה במבוגרים. *שיחות*, 15(3), 180-194.

טראומה מורכבת: התעללות מינית בילדות.

קריאת מומלצת:

- זליגמן, צ. (2004). מבוא לגילוי עריות: אין אמת, ואין חסד, ואין רחמים. מתוך: צ. זליגמן וז. סלומון (עורכות), *הסוד ושברו: סוגיות בגילוי עריות* (עמ' 15-40). הוצאת הקיבוץ המאוחד: תל-אביב.

קריאה עצמאית:

- פדואה, א. (2004). הגוף מדבר: נושאים בטיפול רפואי בשורדות בוגרות של התעללות מינית בילדות. מתוך: צ. זליגמן וז. סלומון (עורכות), *הסוד ושברו: סוגיות בגילוי עריות* (עמ' 483-497). הוצאת הקיבוץ המאוחד: תל-אביב.

טראומה והשפעות על אנשי הטיפול

קריאה עצמאית:

- אילון ע. (2005). היערכות של צוות קטן לסיוע נפגעים מרובים: מודל המניפה בהתערבות באזורי אסון. בתוך: א. זומר וא. בליך (עורכים), *בריאות הנפש בצל הטרור: הניסיון הישראלי* (פרק 14, עמ' 402-406). תל אביב: הוצאת רמות-אוניברסיטת תל-אביב.

צמיחה פוסט טראומטית

קריאה עצמאית:

- לאופר, א. (2009). צמיחה פוסט טראומטית: אשליה חיובית או דרך חדשה לבחינת התמודדות עם טראומה? *חברה ורווחה, כט'* (1), 63-84.